

قژت بۆنى خۆرى لىدى

سەردار عەزىز

ووتم خۆت رووتكەرەوه و وەرە لە تەنیشتمەوه راکشى با ئاویزانت بىم. پىی ووتم چاوت بنوقینە شەرم ئەکەم. وەك یاری چاوشارکینی سەردەمی منالی، هەردوو دەستم خستە سەرچاوم. کە هاتە تەنیشتمەوه سەرى خستە سەربالم، خوی پىوه نوساندم، بە چرپەوه پىم ووت، قژت بۆنى خۆرى لىدى.

ئەم بەیانیه يەك شەمه يه. هەرچەندە نەدەبوو واییت، بەلام زوو بە ئاگاهاتم. کە سەرم لە ژێر نوینەکەم دەرهینا، حەپەسام، ژنی ئەسمەرى بچکۆلە لە سەر ئاقە کورسیهکەى ژورى نوستنەکەم دانیشتبوو. من نیمچەرەوت بووم، سەر سەنگە پر لە توکەکەم دەرکەوتبوو. ساتی رامام، کە بۆم دەرکەوت و دلنیابووم ئەوهی ئەیبینم راستیه، خیرا بالیفهکەم تالای مەم هینا. ژنەکە بێدەنگ و بێباک بوو. لە سەرەتاوه بۆ ساتی تیروانیم و پاشان رووی وەرگێرا بۆ کۆمەلە وینەکانی قەد دیوارەکە.

دونیا تەواو روناک بوو. شەوئ، پێش ئەوهی بچمە جیگا، هەموو دەرگاکنم قوفلدا. ماندوو بووم و یستم زوو بنووم. پێش ئەوهی بنووم چەند دێرێکم لە چیرۆکیکی بۆرخس خۆیندەوه. چیرۆکەکە ناوی (بۆرخس و من) بوو. ئیستاش لە یادمه ئاوا دەستی پیکرد؛ ئەوهکەى تر، ئەوهی پىی دلین بۆرخس، ئەویش شتی بەسەردیت. بەشەقامەکانی بونیس ئاریس دا ئەرۆم و لەپەر بۆ ساتی ئەوهستم، رەنگە هەر میکانیکیانە، بۆ ئەوهی تەماشای کەوانەى دەرۆزیهک بکەم، نەخشی سەردیوارەکان. هینشتا کتیبهکە بە تەنیشتم سەرىنەکەمهويه. کتیبهکە ناوی لابرینت-ه.

ژنەکە دەستی بۆ کتیبهکە درێژکرد. منیش دامە دەستی. خورخ لويس بۆرخس، ناوینشانەکەى خۆیندەوه. تەماشای بەرگی کتیبهکەى کرد، بەرگیکی جوانه، ژنی بە تەنیا، لە تەنیشتم پەیزهیهکەوه بەرەو ئاسمان، پالگەوتوه. ئەو ژنە بە تەنیا چیه ئەکا لەویدا، لى پرسیم. نازانم، لە وەلاما ووتم، لە تابلۆکانی دالی ئەچى. بەلام تۆ چى ئەکەى لێره. چۆن هاتیتە ژۆرهوه، تۆ کینیت، چیت دەوئ، بۆچى ئەوهندەى بىباکى، وەك ئەوهی هیچ نەبوویت.

"لە کونی کلیلی دەرگاگەوه هاتمه ژۆرهوه!" ووتی "تۆ ئەزانى من کیم، باش باشی ئەمناسى. رۆژانیکى ژۆره بیرم لیئەکەیتەوه، بەلام ئەمه يەكەم جارە يەكترى ببینم". زۆر بە دلنیايهوه ئەمه يەكەم جارە، چەند يەكەم جاریکى سەیره. چاوی بریه چاوم ووتی "بەلامهوه سەیره ئاوا حەپەساوى. جاریکیان لە نامەیهکا بۆت نووسیم؛ رۆژو شەو دايم لەبەر دیدەى خەيالم حازرى/ جا چ فرقیکی هەپه بۆ من ئیتر ئیره و ئەوئ".

دەستم لە لاشەى خۆم ئەدا. لە هیچ شتی دلنیا نەبووم. لە خۆم ئەپرسی؛ بشى وەكو ئادەم شەوئ ژنی لە پەراسومەوه دەرئەچوو بیت. ژنی لە خۆم فرەزانتر. بەلام هەموو شتیک ئاسایی بوو. تەنھا گۆران روویدا بوو ئەوهبوو ژنیک لە ژۆرهکەمدابوو. وام هەست ئەکرد ئەکتەرێکم لە فلیمیکی ترسناکا، سیناریۆکەى ئادگار ئالان پۆ نوسیویهتى.

رووی دەم کردە ژنەکەو ووتم؛ بەلام ئەو کەسەى من ئەو نامانەم بۆ نوسی، لە وولاتیکە دور، لە پشت دەریاو کیشوهرەکانهويه. لە وەلاما ووتی، ئەزانم، باش ئەزانم، لە شاریک، لە دامینی شاخیکا پىی ئەلین گوێزه. من ئەو ژنەم کە تۆ هەموو رۆژئ لە ژێرخانی کتیبخانەکەى زانکۆ یان لە قاوهخانەکانی شارا، لە ریی ئینتەرنیتەوه چاتم لەگەلا ئەکەى. بە تەلهفون قسەم لەگەلا ئەکەى، لە ریی مۆبایلهوه مەسجم بۆ ئەنیریت. پێش هەموو شتی حەز ئەکەم ئەوهت پى بلیم؛ ئەو ناوهی کە پىم ووتی ناوی خۆم نەبوو، بۆیه داوات لیئەکەم لە بیریکەیت. ناویکی نویم بۆ دانى، ناوی تۆ پیتخۆش بیت. بەلام با ناویکی جوان بیت.

بۆ ساتى بېرىمكردەۋە، ئىنجا ووتىم بېرىت دى جارىكىيان مەسجىكم بۇ ناردى، پىم ووتى ناوت ئەنىم باران. لە بېرىمە يەك بەيەك ووشەكانىم لە بېرە، نوسىتېبوو: چونكە ھەرگىز لەم دورگەيە باران خوش ناكات، ھەزئەكەم ناوت بگورم بۇ باران. ھەتا ھەموو رۆژى تەرمكەيت، ھەموو بەيانىانى بە ئاگام بېنى، لە نىزىكەۋە ھەستت پىبىكەم، كە شەۋان لە نوپنەكەمدام گوپت لىبىگرم.

ماندوو دياربوو، بۇيە ھەر پاش ساتى نوست. كە ئەو نوست من بەئاگاھاتم. قۇيىكى رەش بەسەر رومەتىكى ووردىلەدا بلاوبوبوۋە. ژوورەكە تۇزى گەرم بوو، بالىفەكە تا ناو قەدى داخزابوو. ھەردوو مەمكۆلەي بەدەرەۋەبوون ھەرچەندە تۇزى گەرەبوون بەلام خەمبار دياربوون، ھەزىم ئەكرد دەستيان لىدەم بەلام ئەترسام لەۋەي بەئاگاۋىت. تا زياتر ئەمروانى زياتر رەنگە قاۋەبىيەكەي پىستى تۇختر ئەبوو، خەمبارتر ئەبوو. سەبەينى ئەم ژنە ئەبى بە سى سال.

دوو سال لەمەۋپىش، من ئەم لەرىي كچىكى ترەۋە ناسى. ئەۋىتر بالا بەرزىكى پر لە مەكربوو. ھەرزوو پاش چەند ئىمىللى زانىم سەر بە دونىاي من نى، بەلای ئەۋەۋە منىش ۋەھابووم. بۇئەۋەي ژيان بگوزەرى پىۋىستە لە دىدېكەۋە سەرچاۋە بگرى. دىدېك كە يارمەتت بدات مانايەك بۇ رووداۋەكان و ديارىدەكان بدۆزىتەۋە. مانا ۋەك ئاۋلە وايە ھەر كە پىتەۋە نووسا ئىتر تا مەرگ لىت نايىتەۋە.

ھەرزوو كچەكەي تر كە ئىستا ناۋىم لەياد نەماۋە، پىي ووتم، ھاورىيەكى بچكۆلەي بىدەنگى گۆشەگىرم ھەيە، خويندكارى كۆلىژى كارگىرىە لە زانكو، لەۋە ئەچى ئىۋە بۇ ھاورىيى يەكتر باشىن. ئىتر يەكترمانناسى. لە سەرەتاۋە پەيوەندىەكانى روكەشبوون. بىئەۋى لىم بشارىتەۋە ھەموو جارى پىي ئەۋوتم، من ناتوانم، بروابە ھىچ كەسى بەكەم، تا ئىستا لە تەمەنما ئەۋەندە بروام بەكەسى نەكردەۋە تا لە جارى لەگەلېا بروم بۇ قاۋە خواردەۋەيەك. ھەرۋەھا ئەشى ووت نازانى چۆن بروابكات. ئەمانە بەلای مەۋە سەيرىبوون. چونكە قسەكان نوسراۋبوون و لە كاتى ووتنىانا رومەتى كەسەكەت نە ئەبىنى، گرانبوو بزانى مەبەستى راستەقىنە لە ووتنىان چىە. ووشە ۋەك خۇي مانايەكى گشتى ھەيە، كە زياتر لە بىمانايىەۋە نىزىكە. بۇيە لە ميانەي بەكارھىتانيا ئىمە خۇمان ماناي تاكە كەسى تايىتەي پىئەبەخشىن.

پاش دەسال ئەمە بۇ يەكەمجاربوو لە تەنىشت كچەكوردېكەۋە راكشىم. لە گەل جەستە سىپىيە بەفرىەكانى ئەۋروپايىەكاندا بۇم بەراورد نە ئەكرا. ئەۋروپايىەكان تەنھا لە رىگاي جەستەيانەۋە پەيوەست ئەبن پىمەۋە. دەست بە لەشە پر لە ماسولكەۋ توكنەكەما ئەھىنن و ئەلېن، لە جەستەي ئاژەلى كىۋى ئەچى. ھەزىان لە رەنگى پىستەم. ئەۋە ھەموو شتىكە لە مندا كە ھەزىان لىيەتى. جارىكىيان لە شارى ھامپورگ ھاورىيەكەم بەسەرھاتىكى خۇي بۇ گىرامەۋە، پىي ووتم، لەم شوقەيەي كە لىي دەژىم، كچى ھەيە، فېربوۋە زوو زوو شەۋان لە دەرگاكەم ئەدات. دىت بىئەۋەي ھىچ بلىت دەيەۋى سىكس بەكىن. من لە سەرەتاۋە ساۋىلكەبووم ۋەھام ئەزانى ھەزىم لىئەكات. بەلام ھەرزوو پىي ووتم، ئەمە ھەموو شتىكە لە نىۋان من و تۇدا. پىم خۇش نىە بە رۆژ ئەگەر لە شۋىنىك بىمىنى ۋا ھەلسوكەۋتم لەگەلا بەكەيت كە ئەتناسم. ئاي ناسىن، چەند ووتنى ئاسانە. بەلام مەھالە. مەھالە بتوانى يەكىكى تر بناسى. كە من ئەمەۋى ئەۋ بناسم، لە سەرەتادا ھەۋلئەدەم لە ئەۋ تىبگەم. بەلام تىگەيشتنەكانم تىگەيشتنى منن بۇ ئەۋ. رەنگە ئەۋ، نەك ھەر رەنگە بەلكو زور بەدلىيىيەۋە، خەلكى تر تىگەيشتنى ترىان ھەيە بۇ ئەۋ. من كاتى ئەتوانم بلىم ئەۋ كىيە، ۋەك خۇي، كاتىك كە تۋانىبىتم ھىچ نەبى بۇ ساتى بوپىتمە ئەۋ. بەلام ئەمە مەھالە. بەلام ئەگەر بشتۋانىن بەۋ شىۋەيە يەكتر بناسىن، رەنگە كارىكى باش نەبى. ئەۋ ساتە ئىتر نەپنى نامىنى. نەمانى نەپنى مەرگە. ئەۋ ساتەۋەختەيە كە چىتر ناتۋانىن تىايا درىژە بە ھىچ شتى بدەين. ھەبوونى ئەۋ نەپنىيەيە كە ساتەۋەختەكان ئەكاتە ساتەۋەختى جودا. داھاتو ئەكاتە زەمانى چاۋەروانكراۋ. ھەموو رۆژى ئەكاتە رۆژى نوى. ھەر ئەم

توانای نه ناسینه یه عیشقی کردوته ئه و گرهی که هه موو کهس حه زئه کات پئی بسوتی. عیشق کهسه کان له راستی خویان لائه دا. تراویکه ئه خولقینی. خه یال ئه خرۆشین، به جورئ کهسه کان چیدی جهسته نین.

2

ئه م کچه کورده که ئیستا ناوی بارانه، له ئیما بوقاری ئه چئ؛ ئه و ژنه ی که له منالیا بریکی زور چیرۆکی رومانسیانه ی خویندبووه و حه زه کانی و دونیابینی کانی هه ره موویان له و چیرۆکانه وه سه ریان گرتبوو. ئیما به ژیانی واقعی نامۆبوو، له کۆتاییدا ناچاربوو خویکوژی. ئه و هیشتا نوستیوو، من له جیگا که هاتمه دهره وه بۆ ئه وه ی برۆم له نهۆمی خواره وه له چیشته خانه کادا، خواردنی بۆ ئه م به یانیه ی خۆم و میوانه ناوه خته که م ئاماده که م. ئوملیتم دروستکرد. ته ماته و هیلکه و پیازو بیبه ری تونم هه بوو. هه موو جارئ ئوملیت ئونورنم ئه خاته وه یاد. کچه به رشه لونه ییه که که فیتری قاوه خواردنه وه ی کردم. دۆلابی کتیبه کان له ری چیشته خانه که یه، هیشتا دواین نامه له تویی ئه و کتیبه گه ورده بوو، که فهره نگیکی تایبه ته به غوربه ت. نامه که ناو نیشانیکی هه بوو، له شیوازی پرسپاریکا. پرسپاریک دهرباره ی بوون. بوونی من و ئه و! من و تو هه ی، یان هه ر دوو دهنگی خودایی؟ نامه که م خوینده وه. رۆژانیک نوسرابوو که یاده وه ری کانی بلیس پاسکالم ئه خوینده وه، ئه و کتیبه ی که هه رگیز بۆ ئه و مه به سه ته نه نوسرابوو که رۆژیک کهسانی تر بیخویننه وه. نامه که به دیرئ کورت ده ستیپه کات، دیرئ له دیره کانی ئارنست هه مه نگوای ئه چئ. ئه و به یانیه نامه که مانی تری جیاوازی هه بوو، له گه ل ئه وه ی که یه که م جار نوسرابوو، "تو زور دووریت، من دوور تر". ئه م به یانیه هه موو ئه و شتانه گورابوو. ئه و چی دی دوور نه بوو وه ک جه سه ته به لام هه ستم ئه کرد که سیکی نامۆیه. به بیینی کۆمه لی شتم له ده ست دا. چی دی ئازاد نیم چۆن وینایکه م، چونکه له م به یانیه به دواوه ئه و ته نها یه ک وینای هه یه.

تو ژوریکی په نجه ره شکاوت هه یه، منیش دلئ وه ک دیواری به ندیخانه. تو سل ئه که یته وه خه ون بیینی، منیش ئه گه ر خه ونه کانم لی داچۆری ئه بمه بیابانی ووشک. تو چه ندئ کراوه ی هینده ش داخراوی، من هه ر خۆم به دیار قاوه یه تاله وه رۆژگاره کانی ته مه نم ئه سوتینم. شتی بچکوله دلئ ئه هینته خورپه، چه ند دیرئ له یاده وه ری کانی باسکال، بیرکردنه وه له ناوی تو. من بۆت ئه نوسم حه زم له ژنیکه بچکوله، ژیر، قسه کانی بۆنی ئه و کتیبانه ی لینیت که که م کهس ئه یانخوینته وه، شه وگاری به ده م بیرکردنه وه بکوژی له ووشه یه که هیشتا نه هاتوه به زارا. تو هه والی دهریام لی ئه پرس، نوستنی سه ر شه قامه سارده کان، ئه و دیرانه ی که حه رامن. تو حه زت له خه یال نه و من پیاویکم له خه یال، تو دوره په ریزنه که یه ت له شه راب و منیش خه یامانه بۆی ئه رۆم. تو له عه شق رانه چله کتی منیش له فهره نگی زمانا به دوا ی مانایا ئه گه ریم. من هینده ی رۆژگاره کانی ته مه نی نه کم چیرۆکم پینه، تۆش رۆمانی به سه رهاتی ئه و پیاوانه ی که به کولانه پیسه کانی شارا ره دووت ئه که ون. جار جارئ هه ردو کمان به دزیه وه بیر له پیکه وه بوون ئه که ینه وه، به لام هیشتا دلنیانین؛ سه ربوورده ی تراژیدیایه کی ئاشکرایه یان سه د سه ل له خۆشی.

نیوه ی یه که می ناوی من، نیوه ی یه که می ناوی تو، وه کو یه کن. ده بی رۆژی پیکه وه ئه و هه ردوو نیوه یه بخینه سه ر سه رینی، له ئوتیلی هه رزان له شاری لشیبونه، هه تا به چرپه چرپ شیعریکی ته رو ناسکی فیرناندۆ پیسه وات بۆ بخوینمه وه، له کۆتاییدا پیت بلیم دی له گه لما بۆ سانتیاگو دی کۆمپۆستیل تا شوم پیکه ی، تو ئه لئی نه!

که هات بۆ چیشته خانه که لئی پرسیم چی بکه م. پیم ووت؛ شتی ئه خۆین پاشان ئه رۆین بۆ بازار تا رۆژنامه یه ئۆبزیرقه ر بکرین. بازار دووره. نا هه ر ئه وه نده یه له پرده که په رینه وه. به ده م قسه کردنه وه لیم نزیک ئه بوه وه. چاومان له یه کتر بریوو. که ته واو نزیک بوه وه ته له قزه کانی سه ر روومه تیم لادا

بیرم که و ته وه روژیک له نامه یه کا بۆم نوسی بوو؛ که پیت ئه گه م لئوه گوشتنه کانت وهک قوخی گه یوو
ئه خۆم. له سه ر میزی نانخواردنه که پیم ووت، واباشتره له سه ره تاوه یه کتر بناسینه وه، سه ر له نوئ
وهک دوو نامۆ، که هیچ ده رباره ی یه کتر نازانن!! به لایه وه سه یربوو. به لام سه ریکی ره زامه ندی بۆ
له قاند.